

Орієнтовна контрольна робота № 1

ВАРІАНТ 1

2. Спиши виділену частину тексту, вставляючи пропущені букви і розкриваючи дужки.

Великдень лише тоді буде справжнім, як до нього приготуєшся душею, добрими ділами. До свята залишилося кілька днів, а Лесик ще не приготувався. Та й де йому до Великодня набрати тих добрих справ? Він уже чемно казав «добридень» сусідам. Люб'язно відповідав, котра година. Бо мав власного наручного годинника й розумівся на ньому.

3. Запиши імена головних персонажів твору.

Лесик, Іринка

4. Поміркуй і запиши, що мав зробити Лесик, коли Іринка розбила своє яєчко.

Я думаю, що Лесик повинен був запропонувати їй своє яєчко, яке лежало на тарілочці. Іринка, мабуть, дуже зраділа б, тому що дуже хотіла мати святкову писанку.

5. Знайди в тексті та запиши речення, що виражає його основну думку.

«Бути добрим не завжди легко», — цієї миті зрозумів він.

6. Випиши прикметник з поданого речення. Добери й запиши до нього синонім.

Гарну — красиву, чудову.

7. Зміни розповідне речення на спонукальне. Запиши.

Іринко, простели рушника на стіл!

8. Спиши речення, ставлячи слова, що в дужках, у правильній формі.

Лесик глянув на неї і порадив простелити на стіл рушника, щоб яєчко не розбилося.

9. Склади й запиши «правила доброти» (3-4 речення).

1. Добра бажаєш — добро й роби.

2. Не будьте жадібними.

3. Вибачайте помилки інших.

4. Шануйте і поважайте працю інших.

ВАРІАНТ 2

2. Спиши виділену частину тексту, вставляючи пропущені букви і розкриваючи дужки.

Чую, галас, крик: скубтись почали, аж пір'я летить. Один горобець був найбільш горластий, найбільш дзьобастий. Усіх переміг і захопив найкраще гніздо над моїм вікном. Радий, веселий: тепер буде куди сховатись від холоду. А надворі заходила зима. Почав уже й сніг летіти.

Горобець випурхне із гнізда, сяде на гілку.

3. Які птахи відлетіли у вирій? Запиши.

Ластівки

4. Що запропонував горобець синичці? Запиши.

Горобець запропонував синичці заспівати, тільки тоненько, тоді він і пустить її до гнізда.

5. Поміркуй і запиши, які риси характеру притаманні горобцю.

Жадібність, ледачість, нахабність.

6. Впиши прикметник з поданого речення. Добери й запиши до нього антонім.

Теплі — холодні.

7. Заміни розповідне речення на спонукальне. Запиши.

Горобчику, пусти синичку погрітися до гнізда!

8. Спиши речення, ставлячи слова, що в дужках, у правильній формі.

Синичка зацвірінькала йому, а горобець почав бити її крильцями.

9. Поміркуй і запиши, чого вчить цей твір (3-4 речення).

Цей твір учить, що не можна любити лише себе. Не можна бути таким жорстоким, а потрібно допомагати іншим у біді. Адже зло, вчинене тобою, повернеться ще більшим злом. Так і трапилося і з горобчиком.

Орієнтовна контрольна робота № 2

ВАРІАНТ 1

2. Спиши виділену частину тексту, вставляючи пропущені букви і розкриваючи дужки.

Уже вечоріло, коли опинились на околиці села. Велике червоне сонце висіло над обрієм, ось-ось сяде на далекий пружок.

— Отут воно мені й попалось, бідолашне...

Батько зігнувся, розтулив свого картуза, й маленьке зайченя випало на стежку. Думали, що зразу дремене, а воно сиділо й злякано щулило вуха.

3. Кого приніс батько в картузі? Запиши.

Маленьке сіре зайченя.

4. Чому тваринка нічого не їла? Запиши.

Бо боялася людей.

5. Добери й запиши власний заголовок до цього твору.

Пригода з пухнастиком

6. Випиши з тексту по три слова кожної вказаної частини мови.

Іменники *Батько, картуз, зайченя.*

Прикметники *Маленьке, сіре, пухнасте*

Дієслова *Прийшов, скликав, сказав*

Займенники *Ми, я, воно*

7. Визнач рід, число і відмінок виділеного іменника. Запиши.

(3) молоком — серед. р., одн., О. в.

8. Спиши речення, ставлячи слова, що в дужках, у правильній формі.

Після того дня ми часто згадували своє зайченя і сумували за ним.

9. Як ти ставишся до вчинка тата і дітей? Поясни свою відповідь (3-4 речення).

Мені дуже сподобалося, що тато і діти такі добрі та чуйні. Вони зрозуміли, що зайченятко в неволі не їстиме, не буде жити, і відпустили до зайчиха. Це хороший вчинок, адже потрібно не тільки любити природу, але і оберігати її.

ВАРІАНТ 2

2. Спиши виділену частину тексту, вставляючи пропущені букви і розкриваючи дужки.

Одного разу поїхали ми човном вудити рибу. Дійшов з нами до берега кіт Чудило, а в човен не поліз.

Вибравсь на дошку, що коло неї перуть білизну, й сидить над водою. А під дошкою гуляють маленькі рибки-верховодки. Дивиться на них згори кіт Чудило.

3. Добери й запиши власний заголовок до прочитаного твору.

Пригоди кота Чудила, Як кіт Чудило рибу ловив

4. Чому кіт сидів на березі? Запиши.

Кіт сидів на березі, тому що боявся води.

5. Після чого кіт Чудило привчився до мокрого? Запиши.

Після того, як упав у глек, щоб зловити рибку.

6. Випиши з тексту по три слова кожної вказаної частини мови.

Іменники — човном, рибу, берега; дошку, білизну, водою.

Прикметники — маленькі, здоровенний, сині; смачненького, верхній, мокрий.

Дієслова — поїхали, перуть, сидить; гуляють, вибравсь, привчився.

Займенники — ми, них, його; нічого, наш, неї.

7. Визнач рід, число і відмінок виділеного іменника. Запиши.

Верховодок — множина, Зн. в.

8. Спиши речення, ставлячи слова, що в дужках, у правильній формі.

Котик сидів на дошці і дивився, як у воді плавають рибки верховодки.

9. Запиши, що тобі сподобалося в прочитаному творі (3-4 речення).

У цьому прочитаному творі мені сподобалося, як кіт Чудило ловив рибок.

Весела пригода навчила його бути сміливим. Після цього він перестав боятися води.

Орієнтовна контрольна робота № 3

ВАРІАНТ 1

2. Спиши виділену частину тексту, вставляючи пропущені букви і розкриваючи дужки.

— Навіщо тобі оте все? — допитувалася в нього мати після чергового повернення Володі з походів.

Усе, що можна дізнатися про землю, на якій він живе, по якій ходить, — усе хоче знати Володя.

Щоб, як виросте, з певністю братися за діло, котре припаде йому до душі ще змалку...

3. Запиши, як називається наука про землю.

Геологія

4. З якою метою мандрував Володя? Запиши.

Хотів дізнатися більше про землю, на якій він живе.

5. Запиши, як ти розумієш вислів «очі аж горять».

Очі аж горять — людина пройнята сильним почуттям, пристрасно захоплена якоюсь справою.

6. Визнач кількість звуків і букв у поданих словах.

Геологія — 9 зв., 8 букв.

Зіщулилася — 11 зв., 10 букв.

Допомагають — 11 зв., 11букв.

Повернення — 9 зв.. 10 букв.

7. Підкресли головні члени речення. Визнач, до якої частини мови належить кожне слово. Підпиши.

Володя (іменник) стомлено (прислівник) опустив на (прийменник) підлогу (іменник) рюкзак (іменник).

8. Добери і запиши спільнокореневі слова до іменника *море*.

Морський, мореходний, моряк

9. Чим ти захоплюєшся у вільний час? Запиши (3-4 речення).

У вільний час мені подобається погуляти на свіжому повітрі. Взимку я беру санчата. Влітку я залюбки катаюся на велосипеді або іду зі старшим братом або на риболовлю, чи засмагати та плавати на річку. Цікаво мені також прочитати нову книжку.

ВАРІАНТ 2

2. Спиши виділену частину тексту, вставляючи пропущені букви і розкриваючи дужки.

— Пізнати можна лише те, що приручиш, — промовив лис. — Людям уже бракує часу щось пізнавати. Вони купують багато речей в торгівців. Але ж немає таких торгівців, що продавали б приятелів, і тим-то люди не мають приятелів. Як хочеш мати приятеля — приручи мене!

— А що для цього треба робити? — питав маленький принц.

3. Кого шукав маленький принц? Запиши.

Маленький принц шукав людей, а саме приятелів.

4. Чому лис не міг погратися із принцом? Запиши.

Лис не міг погратися із принцом, тому що був не приручений.

5. Запиши, як лис пояснив принцові значення поняття «приручати».

Лис пояснив принцові, що поняття «приручати» означає «прихилити до себе». Лис сказав: «...як ти мене приручиш, ми станемо потрібні одне одному. Ти будеш для мене єдиний на цілім світі. І я буду для тебе єдиний на цілім світі».

6. Визнач кількість звуків і букв у поданих словах.

Означає — 8 зв., 7 букв.

Шукає — 6 зв., 5 букв.

Життя — 4 зв., 5 букв.

Купують — 7 зв., 7 букв.

7. Підкресли головні члени речення. Визнач, до якої частини мови належить кожне слово. Підпиши.

Лис (іменник) довго (прислівник) глядів (дієслово) на (прийменник) маленького (прикметник) принца (іменник).

8. Добери і запиши спільнокореневі слова до іменника *мова*.

Мова — мовний, промовляти, мовник, невимовно.

9. Як ти вважаєш, чи вдалося принцу приручити лиса? Запиши (3-4 речення).

Я знаю, що маленький принц приручив лиса і з ним заприятелював. Після цього той став для нього єдиний в усьому світі. А лис подарував на прощання

маленькому принцові таємницю, яка була дуже проста. Найголовнішого не побачиш очима.

Орієнтовна контрольна робота № 4

ВАРІАНТ 1

2. Спиши виділену частину тексту, вставляючи пропущені букви і розкриваючи дужки.

Одного разу Івасик пас вівці недалеко від лісу. Раптом із лісу виїхав мисливець.

— Скажи мені, хлопче, чи далеко до найближчого села? — запитав він Івасика.

— Приблизно шість миль, пане. Та це не дорога, а тільки польова стежка. Добре треба придивлятися, щоб часом не заблукати.

3. Запиши, до якого жанру належить прочитаний твір.

Цей твір — легенда. Легендою називають розповідь про незвичайну й захоплюючу подію, що належить до минулого і, як правило, прийшла до нас із давнини.

4. Яку справу доручили Івасику? Запиши.

Івасику доручили пасти та доглядати за вівцями.

5. Поміркуй і запиши, у чому переконався князь після розмови з хлопчиком.

Після розмови з хлопчиком князь переконався у тому, що Івасик завжди виконує те, що обіцяв.

6. Підкресли головні члени речення. Визнач, до якої частини мови належить кожне слово. Підпиши.

Князь (іменник) похвалив (дієслово) Івасика (іменник) перед (прийменник) дружинниками (іменник).

7. Установи зв'язок слів у реченні за допомогою питань. Давно в Україні жив малий хлопчик.

Хлопчик (що робив?) жив; хлопчик (який?) малий; жив (коли?) давно; жив (де?) в Україні.

8. Підкресли іменники, які вжито у формі родового відмінка однини.

Доріжку, села, вівці, опіку, господаря, слово, голосу, дружинником, пастушка.

9. Чи правильно вчинив пастушок Івасик, відмовившись одразу поїхати до князя? Поясни свою думку (3-4 речення).

Мабуть, хлопчикові дуже хотілося стати дружинником. Я думаю, що правильно вчинив Івасик, відмовившись одразу поїхати до князя. Пастушок не міг порушити слово, дане господареві. Тож і доглядав за вівцями, доки той не знайшов йому заміну.

ВАРІАНТ 2

2. Спиши виділену частину тексту, вставляючи пропущені букви і розкриваючи дужки.

— Сьогодні ж якраз новорічна ніч, — продовжувала Ворона. — Якби ви дуже захотіли допомогти Наталочці, то хвилини на п'ять стали б живими та дужими й добряче відлупцювали Вовка.

І тут сталося неймовірне — у найменшого Зайчика раптом сіпнулося одне вушко. Потім інше, і він тихо проказав:

— Я дуже-дуже хочу допомогти Наталочці...

3. Поміркуй і запиши, до якого жанру належить прочитаний твір.

Літературна казка.

4. Що любила робити Наталочка? Запиши.

Наталочка любила звірят зі снігу ліпити.

5. Що запропонувала Ворона зробити з Вовком? Запиши.

Ворона запропонувала звірятам добряче відлупцювати Вовка та провчити його.

6. Підкресли головні члени речення. Визнач, до якої частини мови належить кожне слово. Підпиши.

За (прийменник) дідусевою (прикметник) хаткою (іменник) стоять (дієслово) струнки (прикметник) ялинки (іменник).

7. Установи зв'язок слів у реченні за допомогою питань.

Маленька (яка?) Наталочка, Наталочка (що робить?) приїздить, часто (як?) приїздить, приїздить (куди?) до дідуся.

8. Підкресли іменники, які вжито у формі родового відмінка однини.

Птахів, Наталочки, ведмедик, вовка, сніг, двору, хати, дереві, миттю.

9. Запиши, як ти розумієш вислів «Де справжня міцна дружба, там кривдникові непереливки» (3-4 речення).

Я думаю, що справжній друг ніколи не зрадить, прийде на допомогу в будь-якій ситуації. Він захистить, якщо треба, підтримає, коли ти сподіватимешся на підтримку. Часто друзі стають настільки близькими, що краще буде назвати їх побратимами, навіть братами.

Зі справжнім другом, будь-якому кривдникові непереливки.

Орієнтовна контрольна робота № 5

ВАРІАНТ 1

2. Спиши виділену частину тексту, вставляючи пропущені букви і розкриваючи дужки.

Кілька днів Сонце спочивало, укутавшись важкими хмарами. А сьогодні нарешті вітер зім'яв пухнасте покривало, розірвав його. Сонце розплющило очі. Кинуло на галяву золотистий сніп променів. Закортіло синичці Щебетушці погрітися на Сонці, та воно вже завершило до заходу. Ой лишенько! Воно ж, мабуть, спросоння заблукало! Адже влітку воно підіймалося набагато вище.

3. Поміркуй і запиши, до якого жанру належить прочитаний твір.

Літературна казка.

4. Хто з птахів збентежився, що Сонце заблукало? Запиши.

Синичка першою збентежилася, що Сонце заблукало, потім горобець, а вже після них і снігур.

5. Що хотіли молоді пташки зробити для Сонця? Запиши.

Молоді пташки хотіли рятувати сонечко.

6. Випиши з тексту по три слова кожної вказаної частини мови.

Іменники — обрій, скибочкою, заграва; обрієм, галяви, вітром.

Прикметники — червоною, крижаним, пухнасте.

Дієслова — закотилося, виглядало, зменшувалась; сіло, залишилася, війнув.

Займенники — однією, кого, воно; інші, вони, наше;

Прийменники — до, на, з; у, в, над.

7. Знайди в тексті речення зі звертанням. Запиши його.

— Еге ж, доню, у тих краях тепер днина довга-довга.

8. Установи зв'язок слів у реченні за допомогою питань.

Матуся (що зробила?) укрила; ніжно (як?) укрила; укрила (кого?)

Щебетушку; укрила (чим?) крилом; м'яким (яким?) крилом

9. Поясни, чому Сонечко заблукало. Напиши про це текст (3-4 речення).

Я думаю, що Сонце не заблукало, а спочивало, укутавшись важкими хмарами.

Лише надвечір вони зникли. Синичка ж, мабуть, проспала весь день і

спросоння переплутала ранок із вечором, коли сонце було уже на заході.

Правду кажуть моя бабуся, що лежебокам скрізь морока.

ВАРІАНТ 2

2. Спиши виділену частину тексту, вставляючи пропущені букви і розкриваючи дужки.

Послухався я Миколи. Став стежити за гніздечком.

Одного разу підкрався до куща, у якому звела пташина гніздечко. А вона сидить, ніби й не помічає мене. Простягнув руку й накрив долонею пташину. Аж тільки тоді вона затріпотіла з переляку. Але я, радий, що тепер доведу Миколці, пташку не випускав.

3. Запиши, чим зацікавився хлопчик у кущах терну.

Хлопчикові захотілося дізнатись, що у кущах терну. Адже співала там якась голосиста пташка, а потім перестала.

4. Як хлопчик ловив пташку? Запиши.

Хлопчик підкрався до куща, у якому було пташине гніздечко. Пташина сиділа і не помічала маленького живодера. Простягнув він руку та й накрив долонею пташину. Тільки тоді вона зрозуміла, що потрапила в неволя, і затріпотіла з переляку. Але хлопчик був радий і пташку не випускав.

5. Поміркуй і запиши, чому пташка не повернулася до свого гнізда.

Я думаю, що пташка дуже злякалася, коли потрапила хлопчикові в руки. Такого з нею раніше не було ніколи. Вона була в неволі дуже довго і вже не сподівалася врятуватися. І коли хлопчик повернув її в гніздечко, вона покинула і гніздечко, і яєчка. Мабуть, боялася знову потрапити в неволю.

6. Випиши з тексту по три слова кожної вказаної частини мови.

Іменники — гніздечком, куща, долонею.

Прикметники — тернових, маленьких, велика.

Дієслова — підкрався, звела, затріпотіла.

Займенники — вона, мене, її.

Прийменники — за, до, з.

7. Знайди в тексті речення зі звертанням. Запиши його.

— Тату, а в мене ось пташка!

8. Установи зв'язок слів у реченні за допомогою питань.

Я (що робив?) повертався, з досадою (з чим?) повертався, великою (якою?) досадою, повертався (куди?) до куща, куща (якого?) терну.

9. Запиши, як ти розумієш вислів «не слухай чужого розуму» (3-4 речення).

Бабуся часто говорять мені: «Не слухайся чужого розуму». Звичайно, прислухатися до думки іншої людини треба, проте не варто сліпо виконувати усе, що радять. Особливо, коли ти сумніваєшся в слушності поради. Краще спочатку все добре обдумай, а потім уже дій.

Орієнтовна контрольна робота № 6

ВАРІАНТ 1

2. Спиши виділену частину тексту, вставляючи пропущені букви і розкриваючи дужки.

І Катруся теж ніколи не бачила, щоб птахи ягоди їли. Ось гойдатися на вишневих гілочках вони люблять. Гілочка тоненька, гнучка, то горобець як учепиться в неї лапками, як почне розколихуватися. Так Катруся аж ногами затупцює від заздрості.

3. Познач, хто є героями твору.

Б Катруся, тато, мама

4. Пронумеруй послідовність розгортання подій у тексті.

4. Здивування Катрусі.

1. Мама поскаржилася татові.

2. Спостереження за горобцями.

5. Смачні вареники.

4. Роздуми про горобців.

3. Допитлива дівчинка.

5. Що здивувало дівчинку? Запиши.

Дівчинку здивувало, що то не горобці їдять вишні, оси. То одна нап'ється, полетить, а на її місце інша поспішає.

6. Познач кількість звуків у слові пооб'їдали.

Б 10 звуків.

7. Установи відповідність між реченнями та їх видами.

На тобі, Катрусю, козубочок, лізь та збирай. — *Спонукальне.*

Ягоди великі, соковиті і дуже смачні. — *Розповідне.*

Та коли ж вони, кляті, їдять ті ягоди? — *Питальне.*

8. Розбери подані слова за будовою.

Ягід — корінь слова, **к** — суфікс, **и** — закінчення; **за** — префікс, **ліз** — корінь, **л** — суфікс, **а** — закінчення; **тон** — корінь, **еньк** — суфікс, **у** — закінчення.

9. Що цікавого ти знаєш про комах? Запиши (3-4 речення).

До комах відносяться і бджоли.

Та найцікавіше, як живуть ці комахи. Вони утворюють велику родину. Є велика бджілка з довгастим черевцем — це матка. Завдяки їй народжуються нові бджоли. Робочі бджоли дуже працьовиті, тому що дають людям цілющий мед.

ВАРІАНТ 2

2. Спиши виділену частину тексту, вставляючи пропущені букви і розкриваючи дужки.

Весною батьки посадили діляночку малини, діляночку агрусу, діляночку порічок. А восени — п'ять яблуньок, п'ять грушок, п'ять сливок, п'ять абрикосок і п'ять вишеньок. Ще залишалося трохи місця в низині, то Катруся й каже:

— А тут давайте посадимо виноград. Я його дуже люблю.

— Ой, що ти, доню! — заперечила Катрусина мама.

3. Познач, навіщо Катрусині батьки посадили кущі та дерева.

Б щоб біля нового будинку виріс сад.

4. Пронумеруй послідовність розгортання подій у тексті.

6. Зелений пагінець.

5. Повінь.

4. Оглядини саду.

2. Саджання саду біля будиночка.

3. Найкраще місце для винограду.

1. Приїзд у село.

5. Добери й запиши власний заголовок до прочитаного твору.

Перемога — у мрії.

6. Познач кількість звуків у слові витримають.

Б 10 звуків

7. Установи відповідність між реченнями та їх видами.

Катрусині батько і мати приїхали працювати в село. — Розповідне.

Ось ідіть подивіться! — Спонукальне.

А як же там наш виноград? — Питальне.

8. Розбери подані слова за будовою. Грушок, посадили, слабенькі.

Груш — корінь, ок — суфікс, нульове закінчення; **по** — префікс, **сад** — корінь, **и** — суфікс, **л** — суфікс, **и** — закінчення; **слаб** — корінь, **еньк** — суфікс, **і** — закінчення.

9. Охарактеризуй родину Катрусі. Запиши (3-4 речення).

Родина Катрусі — це хороші та працьовиті люди. Вони з повагою ставляться один до одного. Готові боротися з труднощами задля здійснення мрії. Дуже люблять природу.

Орієнтовна контрольна робота № 7

ВАРІАНТ 1

2. Спиши виділену частину тексту, вставляючи пропущені букви і розкриваючи дужки.

Вороги цілком серйозно вважали козака Івана Сірка шайтаном. І навіть своїх дітей, коли ті плакали і їх не могли заспокоїти, лякали Сірком. Казали «Сірко йде». Сірко був чоловіком гожим, бойової вдачі.

Пролетіло чимало років, як жив Сірко. І хоч його не стало, а слава його не пройшла, не пропала.

3. Познач, куди здійснило набіг татаро-монгольське військо.

В на Запорозьку Січ

4. Пронумеруй послідовність розгортання подій у тексті.

6. Християни подякували Сіркові.

1. Харківщина завжди пишалася своїм героїчним минулим.

2. Народ з безмежною шаною ставився до свого оборонця.

3. Одного разу запорожці пішли із Сірком у похід.

5. Він тоді скочив з коня та й зробився хортом.

4. Зараз і кинувся з козаками в погоню за ворогами.

5. Поміркуй і запиши, якими словами можна охарактеризувати Івана Сірка.

Іван Сірко — легендарний козацький ватажок і характерник; славнозвісний кошовий отамана Війська Запорозького; талановитий полководець, хоробрий, мужній та відважний.

6. Установи зв'язок слів у реченні за допомогою питань.

Народ (що робив?) ставився; ставився (як?) з шаною, ставився до (кого?) Івана Сірка, безмежною (якою?) шаною.

7. Познач кількість звуків і букв у виділеному слові.

Б 11 звуків, 10 букв.

8. Установи відповідність між дієсловами та часом, у якому їх вжито.

Хазяйнує — теперішній.

Нагодує — майбутній.

Пішли — минулий.

9. Запиши, навіщо український народ склав легенду про козака Івана Сірка (3-4 речення).

Кошовий отаман був розважливим і мудрим, демократичним, до аскетизму скромним у побуті й глибоко віруючим. На Січі жив у курені, їв разом із козаками з одного казана, носив, як і всі, простий одяг, був «характерником». Він захищав український народ від ворогів, тому ще за життя Івана Сірка про нього ходили легенди, про його подвиги склалися думи й пісні.

ВАРІАНТ 2

2. Спиши виділену частину тексту, вставляючи пропущені букви і розкриваючи дужки.

Почуло їх сонце, відчинило своє блакитне вікно й обсипало вербу цілою зливою проміння. Тої ж миті розкрилися вербові бруньки й випустили золотаво-зелені сережки.

І такі прозора-чисті, такі ніжні гіркуваті пахощі полинули садом! Враз постала дівчина, юна та свіжа. Взяла в руки вербову гілочку в цвіту і ну торкати нею все навколо.

3. Познач, чому господар вирішив зрубати вербу.

А нічого не мав з верби

4. Пронумеруй послідовність розгортання подій у тексті.

6. А з тобою в саду буде казка.

2. Мій батько пруття розпалював, а в мене в хаті газ.

5. Почув господар знайомий шелест.

4. Торкнула дерева — зацвіли дерева.

1. Пізньої осені господар задумався в саду.

3. Весно красна, ходи до нас!

5. Запиши, які пташки злетілися до верби.

Злетілися до верби синиці, вівсянки, дрозди, коноплянки, славки і плиски, чижі й горихвістки, і чубатий одуд, і дзьобатий дятел, ще й сорока-скрегока.

6. Установи зв'язок слів у реченні за допомогою питань.

Барвінок (що зробив?) спалахнув, хрещатий (який?) барвінок, спалахнув (коли?) весною, спалахнув (чим?)зірками, блакитними (якими?)зірками.

7. Познач кількість звуків і букв у виділеному слові.

А 6 звуків, 6 букв

8. Установи відповідність між дієсловами та часом, у якому їх вжито.

Стоїть — теперішній.

Почуло — минулий.

Наваримо — майбутній.

9. Запиши, як ти розумієш прислів'я «Без верби і калини немає України» (3-4 речення).

Верба і калина — це символи України. Недарма кажуть: «Де верба — там і вода». А без калини не можна уявити життя української родини. Кажуть, що в калині — матрина любов і мудрість. Шануймо ж ці давні символи, наш духовний світ, нашу спадщину!

Орієнтовна контрольна робота № 8

ВАРІАНТ 1

2. Спиши виділену частину тексту, вставляючи пропущені букви і розкриваючи дужки.

Ось одна синиця до вузлика підлетіла, почепилась. Нитка то закручується, то розкручується. А синиця й не зважає, довбає собі той вузлик та й годі.

Смачно!

Під'їла трохи, відлетіла, на гілку сіла. Одразу друга синиця почепилась за білий вузлик. Теж гойдається, як акробат, униз головою висить, дзьобає.

3. Познач, чому зажурився горобчик.

Б не міг підступитися до кормушки-гойдалки

4. Поміркуй і запиши, завдяки чому горобчикові вдалося підживитися.

Першого разу йому не дуже вдалося підживитися, хоча собака загавкав і налякав синичок. А вдруге Горобчик сам здогадався, як прогнати пташок. Він зацвірінкав зненацька, запурхав крильцями, і синички розлетілися в різні боки від смачної їжі.

5. Пронумеруй послідовність розгортання подій у тексті.

6. Тепер і мороз не страшний.

3. Не витримав бідолаха, стриб з дерева — і до нитки.

5. Прогнали горобця-сіромаху.

1. Покинув ліс і горобець-сірячок.

2. Під'їла трохи, відлетіла, на гілку сіла.

4. Коли раптом під деревом собака як гавкне.

6. Познач рядок, у якому всі слова — спільнокореневі.

Б відлетів, літає, літак, прилетіла

7. Установи відповідність між словами та частинами мови, до яких вони належать.

Синичка — іменник.

Вона — займенник.

На — прийменник.

8. Запиши подані дієслова у формі минулого, теперішнього і майбутнього часу множини.

Минулий час, множина — дивилися, ковтнули, крутили.

Теперішній час, множина — дивимося, ковтаємо, крутимо.

Майбутній час, множина — дивитимемося, ковтатимемо, крутитимемо.

9. Запиши, як ти допомагаєш пташкам узимку (3-4 речення).

Тяжко доводиться пташкам у холодну пору. Тож тато зробив годівничку, і я насипаю туди крупи чи крихт хліба. І кожного дня слідкую, щоб годівничка не була порожньою. Я думаю, що пташки перезимують, а весною своїм дзвінким співом подякують дякувати нам за допомогу.

ВАРІАНТ 2

2. Спиши виділену частину тексту, вставляючи пропущені букви і розкриваючи дужки.

На свято Купала українські хлопці та дівчата на берегах річок та озер співали радісних пісень. Хлопці терли деревом об дерево — добували «живий вогонь». І розпалювали високі багаття.

Вважали, чим вищим буде полум'я, тим вищими будуть у полі хліба. Біля тих багать все лилися: кружляли в хороводах, стрибали через вогонь.

3. Познач, коли відзначається свято Купала.

Б у день літнього сонцевороту

4. Запиши, яким чином хлопці на свято Купала добували «живий вогонь».

Хлопці терли деревом об дерево і так добували «живий вогонь».

5. Пронумеруй послідовність розгортання подій у тексті.

1. Бог зелених плодів Купало — один із найзначніших слов'янських богів.

2. Купало приносив вершину літа і початок жнив.

3. Вважали, чим вищим буде полум'я, тим вищим будуть у полі хліба.

4. На Купала жінки виходили в поле, в ліс, на луг збирати трави.

5. Цей квіт запалював сам Купало опівночі в найглухіших лісових нетрях.

6. Богові Купалу присвячено тисячі пісень.

6. Познач рядок, у якому всі слова — спільнокореневі.

Б квітка, квіточка, квітковий, квітнути

7. Установи відповідність між словами та частинами мови, до яких вони належать.

Свято — іменник.

Святкувати — дієслово.

Святкове — прикметник.

8. Запиши подані дієслова у формі минулого, теперішнього і майбутнього часу множини.

Минулий час, множина — стрибали, дарували, вмивалися.

Теперішній час, множина:

1. стрибаємо, даруємо, вмиваємося.

2. стрибаєте, даруєте, вмиваєтеся.

3. стрибають, дарують, вмиваються.

Майбутній час, множина — стрибатимемо, даруватимемо, вмиватимемося.

9. Пофантазуй, про що можуть розмовляти дерева в купальську ніч.

Склади й запиши текст (3-4 речення).

Бабуся мені розказували, що в купальську ніч дерева переходять з місця на місце, розмовляють між собою про щасливу людську долю. І хто почує ту розмову, той ніколи не згубить живого дерева, не скривдить жодної рослини. В такої людини завжди сад хороший, а в ньому все добре цвіте і родить.

Орієнтовна контрольна робота № 9

ВАРІАНТ 1

2. Спиши виділену частину тексту, вставляючи пропущені букви і розкриваючи дужки.

На сучку, звисивши донизу крила, розпустивши віялом хвіст і витягнувши вперед шию, сидів великий лісовий півень. Він співав-токував. Його пісня нагадувала лісовий шум: скрип сосен і шелест кущів, тріск гілок і плескіт струмка. Він так захопився своїм співом, що нічого не чув, нікого не помічав.

3. Познач основну думку казки.

А У лісі потрібно поводитися тихо.

4. Пронумеруй послідовність розгортання подій у тексті.

1. Напровесні в лісовій хащі прокинулися борсуки.

2. Сердитий скуйовджений ведмідь, потираючи відлежані за зиму боки, прислухався.

3. Але струмок ще спав під льодовим укривалом.

4. І звірі побачили того, хто розбудив ліс від зимової сплячки.

5. — Доброго ранку, сусіди! Як спалося взимку?

6. Сусіди повірили, але з того часу так і прозвали лісового півня глухарем.

5. Запиши, чому глухар не чув, коли до нього зверталися лісові звірі.

Просто він так захоплюється співом, що не бачив і не чув нічого навкруги.

6. Познач рядок, у якому всі слова — займенники.

А їх, мене, він

7. Установи відповідність. Визнач, яким членом речення виражене виділене слово.

Напровесні в лісовій хащі прокинулися **борсуки**. — Підмет.

Їжак від жаху згорнувся **клубком**. — Другорядний член.

Сусіди **прозвали** лісового півня глухарем. — Присудок.

8. Склади й запиши речення з поданими словами. Укажи відмінки іменників та прикметників.

Цього ранку (Р. в.) струмок (Н. в.) ще спав під льодовим (Ор. в.) укривалом (Ор. в.).

9. Що робитимуть тварини, прокинувшись від зимового сну? Запиши (3-4 речення).

Звірі прокинулися після довгої зимової сплячки. Кожен вийде зі своєї нори чи барлоги, щоб привітатися із яскравим сонечком. Тепер можна буде погрітися, розправити свої залежані боки. Набратися сили. Вивести діток та тішитися ними. Вдосталь поїсти.

ВАРІАНТ 2

2. Спиши виділену частину тексту, вставляючи пропущені букви і розкриваючи дужки.

— Як же мені не сумувати, робітників не вистачає... Цехи розширити можна, а де взяти людей?

— Твій обов'язок, володарю, зробити людей щасливими! Сам ти, бачу, став багатим і щасливим. Оглянь свої володіння, і ти побачиш, скільки людей знемагають від нудьги!

3. Познач, чому спорожніла державна скарбниця.

Б король жив пустим життям

4. Пронумеруй послідовність розгортання подій у тексті.

4. Чи є в тебе руки, володарю мій?

6. Твоя порада допоможе збагатити все королівство.

5. Королівство почало багатіти.

2. Зовсім затужив голодний правитель.

3. Це був молодий ремісник.

1. Жив колись принц-нероба.

5. Що вдруге порадив зробити королеві швець? Запиши.

Вдруге швець порадив зробити королеві усіх людей у королівстві щасливими.

6. Познач рядок, у якому всі слова — займенники.

В ти, тебе, мене

7. Установи відповідність. Визнач, яким членом речення виражене виділене слово.

Ремісник **несміливо** присів поруч із королем. — Другорядний член.

Королівська шевська **майстерня** розширювалась. — Підмет.

Король на хвильку **похнюпився**. — Присудок.

8. Склади й запиши речення з поданими словами. Укажи відмінки іменників та прикметників.

Наступного (Р. в.) дня (Р. в.) у замку (М. в.) з'явився ремісник (Н. в.).

9. Поміркуй і запиши, ким ти хочеш бути в майбутньому (3-4 речення).

Я хочу бути дизайнером м'яких іграшок. Ці люди вирішують, як саме буде виглядати плюшевий ведмідь або інша іграшка перш, ніж її пошиють.

Спочатку дизайнер малює ескіз на папері, придумує форму і колір виробу, його особливості. Хороший дизайнер завжди зробить так, щоб кожна нова іграшка відрізнялася від інших, була особливою.

Орієнтовна контрольна робота № 10

ВАРІАНТ 1

2. Спиши виділену частину тексту, встановлюючи пропущені букви і розкриваючи дужки.

Та ось собака почистив лапою морду і повільно заліз до буди, виставивши голову. Горобці м'ячиками скотились з гілок на землю й обліпили велику миску.

Шпак з хвилину дивився, як горобці снідали. Потім обережно спустився на нижню гілочку, боязко поглядаючи на собаку. Але той ніби нічого не бачив.

3. Познач, де жив Сірко.

В біля цегляного хліва

4. Пронумеруй послідовність розгортання подій у тексті.

1. Худючий птах прилетів на яблуневу гілку.
2. Шпак з хвилину дивився, як горобці снідали.
3. Шпак зіскочив на землю і швидко підійшов до гурту горобців.
4. Птах заліз у миску і розігнав горобців.
5. Шпак схопив грудочку макаронів і злетів на гілку.
6. Вдячний шпак співає Сіркові пісні.

5. Запиши, з ким ще змалку потоваришував Сірко.

Змалечку Сірко потоваришував із горобцями, які мешкали у хліві на горищі.

6. Познач схему до слова земля.

В.

7. Установи відповідність між словами-антонімами.

Вночі — вдень.

Влітку — взимку.

Швидко — повільно.

8. Підкресли головні члени речення. Визнач, до якої частини мови належить кожне слово. Підпиши.

Собака (іменник) Сірко (іменник) здивовано (прислівник) подивився (дієслово) на (прийменник) худючого (прикметник) незнайомця (іменник).

9. Поміркуй і запиши, завдяки чому потоваришували Сірко та шпак (3-4 речення).

Спочатку собака загавкав на шпака, але птах своєю піснею подякував Сіркові за грудочку макаронів. Собаці це так сподобалося, і більше він не проганяв шпака, а завжди ділився з ним своєю їжею. А шпак поснідає чи пообідає, сяде на яблуневу гілку і давай висвистувати на все подвір'я. Так вони і потоваришували.

ВАРІАНТ 2

2. Спиши виділену частину тексту, вставляючи пропущені букви і розкриваючи дужки.

Минуло десь з півгодини. Кузя вже майже склав свій будиночок. Вже запашний дух печеного тіста виповнив усю хату. А бабуня спокійнісінько поралася на грядці, чекаючи онукового сигналу.

Раптом вона сторожко підвела голову, принюхалась, відшпурнула сапу й метнулася до хати.

Ухопивши рушника, бабуня одчинила духовку й витягла деко.

3. Познач, коли відбуваються події, описані у творі.

В у наш час

4. Пронумеруй послідовність розгортання подій у тексті.

Раптом бабуся сторожко...

1. підвела голову,
2. принюхалась,
3. відшпурнула сапу,
4. метнулася до хати,
5. одчинила духовку,
6. витягла деко.

5. Запиши, чим займався Кузя.

Кузя складав із розсипаних пазлів будиночок.

6. Познач схему до слова примовка.

В. — при-мов-к-а.

7. Установи відповідність між словами-антонімами.

Чорний — білий.

Легкий — важкий.

Гарячий — холодний.

8. Підкресли головні члени речення. Визнач, до якої частини мови належить кожне слово. Підпиши.

Кузя (іменник) спокійно (прислівник) сидів (дієслово) біля (применник) кухонного (прикметник) вікна (іменник) на (прийменник) ослінчику (іменник).

9. Поміркуй і запиши, чим ти зазвичай займаєшся на канікулах (3-4 речення).

Взагалі я люблю канікули, коли можна відпочити від навчання, від якого буває сильно втомлюєшся. Я завжди знайду, чим зайнятися, щоб не марнувати час. Канікули – це прекрасна пора. Я люблю разом зі старшим братом знайомитися з цікавими місцями, ходити в кіно або з'їздити куди-небудь.